

Helse- og omsorgsdepartementet
Via høringsportalen

Asker, 3. mars 2022
Deres ref.: 22/978

KOMMENTAR: FORLENGELSE AV REGLENE OM KORONASERTIFIKAT

Verdialliansen viser til høringen om forlengelse av reglene om koronasertifikat og kommenterer:

Helsetjenesten har tidligere forholdt seg til Sundhetsloven fra 1860 med de gamle kommunale demokratiske helserådsfunksjonene, senere til Smittevernloven av 1994.

Tvangstiltakene ved smittevern mot epidemiske sykdommer vil slik vi forstår det være omvendt proporsjonale med den tillit helsetjenesten og myndighetene har i befolkningen. Ved høy tillit og troverdighet vil andelen vaksinerte være høy. Befolkningen vil da følge helsefaglig og politisk rådgivning om smittevern uten tvang.

I Norge har vi ingen tradisjon for tvangsvaksinering. Vi kan heller ikke se noen situasjon som krever tvangsvaksinering. Under Corona pandemien er det likevel overraskende å notere argumentasjonen fra grupper som er motstandere mot inngripende smittevernstiltak og mot vaksinasjon.

Dette er argumenter som etter vår vurdering har vært ensrettet og lite reflektert. Det er f. eks hevdet at helsetjenesten er i konflikt med menneskerettighetene og demokratiet. Dette kan være uttrykk for endringer i opinionen. Dersom bruk av tvang og tvangsvaksinering blir aktuelt, eller øker, vil det sannsynligvis skjerpe frontene og øke mistilliten til myndighetene i disse gruppene.

Smittevern og menneskerettigheter er en sammensatt problemstilling, og det kan forekomme situasjoner der hensyn må veies mot hverandre. Det kan likevel ikke hevdes at pålagte smitteverntiltak i enhver sammenheng medfører brudd på menneskerettighetene.

Liv og helse er også en menneskerettighet som skal vernes. Det kan inntreffe situasjoner der liv og helse må veies mot frihet fra tvungen isolasjon. Slike avveininger må forutsette at frihetsberøvelsen står i forhold til den samfunnsmessige nytten av isolasjonen, og slik nytte må være dokumentert og kommunisert med tillit og troverdighet til befolkningen.

Det er umulig i dag å avvise enhver mulig situasjon i fremtiden der tvungen isolasjon vurderes som nødvendig tiltak ved epidemi. Dette er kjent fra en rekke samfunn og kulturer gjennom århundrene, og er også kjent fra bibelske tekster, f. eks i beretningen om Jesu møte med ti spedalske. Den kristne kirkens diakoni har alltid ivaretatt syke og de som er utstøtt grunnet samfunnets beskyttelsesbehov.

Vaksinasjon av barn bør ikke være tvunget, men tilbys etter forskningsbaserte prosedyrer og på vitenskapelige indikasjoner, jf barnevaksinasjonsprogrammet.

Koronasertifikatet har etter vår vurdering ingen annen funksjon enn tidligere vaksinasjonsattester. Vi kan derfor ikke delta i noen generell motstand mot dette. Koronasertifikatet kan være livsnødvendig tiltak, f.eks. for helsepersonell som arbeider med skrøpelige og alvorlig syke mennesker.

Hva angår Covid-19, så der dette en sykdom der også den vaksinerte kan være smittebærer, særlig vaksinerte som er smittet med varianten omicron.

Kravet om koronasertifikat må stå i forhold til risiko for spredning av sykdommen. Eventuelle forslag om f.eks å frata uvaksinerte lønn og arbeidsplass avvises. Omplussing av uvaksinerte som arbeider f.eks i helsetjenesten og personell i skoler og barnehager, er en bedre løsning.

Det er notert tydelig kommunikasjon fra norske myndigheter, herunder statsministeren, om at tvang til vaksine bør unngås. Slike vurderinger støttes, og bekrefter verdier som også bør styre lovgivers og myndighetenes vedtak og anvendelse av hjemler for koronasertifikat.

Et aktuelt tema som anbefales for videre utredning er lokaldemokratiets funksjoner og mandat ved fremtidige pandemier og epidemier, og hva som skal bestemmes av nasjonale myndigheter.

De tidligere helserådene var i funksjon fra 1860 til 1994. Mye av den myndigheten disse hadde ble senere lagt til kommuneoverlegen. De kommunale helserådene representerte et folkevalgt demokratisk organ, og kunne kanskje ha bidratt til å svekke konspirasjonsteorier og slike fortellinger som vi har sett tendenser til med påstand om utvikling av den totalitære stat.

Verdialliansen håper at Koronakommisjonen finner grunnlag i sitt mandat til å vurdere forhold knyttet til myndighetenes legitimitet og avveininger mot grunnloven, demokratiet, rettssikkerhet og menneskerettigheter. Reglene og hjemlene for koronasertifikat bør inngå i dette.

Slik vurderinger kan være viktige for å motvirke konspirasjonsforståelse.

Kanskje Koronakommisjonen burde være mer synlig, og gjerne invitere åpent til innspill fra hele samfunnet i håp om å korrigere ubegrunnet informasjon som søker å svekke tilliten til myndighetene.

Erfaring fra katastrofer og kriser viser at etterfølgende undersøkelser og granskingsrapporter, i stedet for å begrunne hvorfor visse temaer ikke blir utredet, heller kunne åpne for behandling av temaer med det formål å lukke konspirasjonsforståelse og dermed bidra til ro og tillit for ettertiden.

Med vennlig hilsen
VERDIALLIANSEN

Jan Harsem, daglig leder / for styret

Verdialliansen er en medlemsorganisasjon for personer og organisasjoner. Formålet er å fremme og forsvare kristne verdier i samfunnet. Verdialliansen skal også fremme og forsvare kristen tro, identitet og verdigrunnlag som legitimt og beskyttet av menneskerettighetenes diskrimineringsvern.

VERDIALLIANSEN

Nettverk for menneskerettigheter og kristne verdier

ORG.NR.: 913 714 547

POST: Postboks 23 • 1371 Asker • Norge

WEB: www.verdialliansen.no / FACEBOOK: <https://www.facebook.com/verdialliansen>

EPOST: post@verdialliansen.no / TLF.: 95 77 11 99